

Pers en Voorlichting

Gerecht van de Europese Unie
PERSCOMMUNIQUÉ nr. 25/19

Luxemburg, 7 maart 2019

Arresten in de zaken T-716/14
Anthony C. Tweedale / Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) en
T-329/17 Hautala e.a / Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA)

De besluiten van EFSA tot weigering van toegang tot toxiciteits- en carcinogeniteitsstudies over de werkzame stof glyfosaat worden nietig verklaard.

Het belang van het publiek bij toegang tot informatie over uitstoot in het milieu bestaat er juist in niet alleen te vernemen wat er in het milieu vrijkomt of voorzienbaar zal vrijkomen, maar ook te begrijpen hoe het milieu door de uitstoot in kwestie zou kunnen worden aangetast.

Glyfosaat is een chemisch product dat wordt gebruikt in pesticiden, gewasbeschermingsmiddelen, en is een van de meest gebruikte herbiciden in de Unie.

Glyfosaat werd voor de periode van 1 juli 2002 tot en met 30 juni 2012 op de lijst geplaatst van toegestane werkzame stoffen. Deze inschrijving werd tijdelijk verlengd tot 31 december 2015. Met het oog op de verlenging van de goedkeuring van de werkzame stof glyfosaat heeft Duitsland, als lidstaat-rapporteur, bij de Commissie en de Europese autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) een „ontwerp-beoordelingsverslag over de verlenging” ingediend, dat door EFSA is bekendgemaakt op 12 maart 2014.

In zaak T-716/14 heeft Anthony C. Tweedale EFSA om toegang tot documenten verzocht op grond van de verordening inzake de toegang van het publiek tot documenten¹ en de verordening betreffende de toepassing van de bepalingen van het Verdrag van Aarhus betreffende toegang tot informatie op de communautaire instellingen en organen² (hierna: de „Aarhus-verordening”). Dit verzoek betrof twee toxiciteitsstudies, namelijk „de twee ‚essentiële studies’ die zijn gebruikt ter bepaling van de aanvaardbare dagelijkse inname (ADI) van glyfosaat”.

In zaak T-329/17 hebben Heidi Hautala, Michèle Rivasi, Benedek Jávor en Bart Staes, leden van het Europees Parlement, EFSA op grond van dezelfde verordeningen om toegang tot documenten verzocht. Hun verzoek betrof de gedeelten aangaande „materiaal, experimentele omstandigheden en methoden” en „resultaten en analyse” van de niet-bekendgemaakte studies betreffende de carcinogeniteit van glyfosaat. In hun verzoek hebben verzoekers eraan herinnerd dat het Internationaal Centrum voor Kankeronderzoek (ICKO) in maart 2015 tot het besluit was gekomen dat glyfosaat mogelijk kankerverwekkend was, waar de EFSA-peerreview in november 2015 had geconcludeerd dat glyfosaat waarschijnlijk geen enkel carcinogeen risico voor de mens vormde.

In beide zaken heeft EFSA toegang tot de stukken geweigerd. Ter motivering van haar beslissing voerde zij onder meer aan dat: (i) de openbaarmaking van die informatie ernstige schade zou kunnen toebrengen aan de commerciële en financiële belangen van de ondernemingen die de studieverlagen hebben overgelegd; (ii) er geen hoger openbaar belang bestond dat de openbaarmaking gebod; (iii) er geen hoger openbaar belang bestond voor de openbaarmaking van de gedeelten van de studies waarvoor verzoekers om toegang verzochten aangezien die gedeelten geen informatie vormde die „betrekking heeft op uitstoot in het milieu” in de zin van die Aarhus-verordening, en (iv) EFSA van mening was dat de toegang tot de gedeelten van die

¹ Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (PB 2001, L 145, blz. 43).

² Verordening (EG) nr. 1367/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 6 september 2006 betreffende de toepassing van de bepalingen van het Verdrag van Aarhus betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden op de communautaire instellingen en organen (PB 2006, L 264, blz. 13).

studies niet noodzakelijk was om de uitgevoerde wetenschappelijke beoordeling van de risico's te controleren overeenkomstig verordening (EG) nr. 1107/2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen³.

Verzoekers hebben daarop het Gerecht van de Europese Unie verzocht om nietigverklaring van de weigeringsbesluiten.

In zijn arresten van vandaag herinnert het Gerecht om te beginnen aan het vermoeden dat de openbaarmaking van informatie „die betrekking heeft op uitstoot in het milieu”, met uitzondering van informatie betreffende onderzoeken, wordt geacht van hoger openbaar belang te zijn dan het belang dat bestaat bij de bescherming van de commerciële belangen van een bepaalde natuurlijke of rechtspersoon, zodat de bescherming van die commerciële belangen niet kan worden aangevoerd om de openbaarmaking van die informatie te weigeren. Dit impliceert dat een instelling van de Unie waarbij een verzoek om toegang tot een document wordt ingediend, haar weigering om dit document openbaar te maken niet kan rechtvaardigen door zich te beroepen op de uitzondering waarin is voorzien ter bescherming van de commerciële belangen van een welbepaalde natuurlijke persoon of rechtspersoon, wanneer het bij de in dit document opgenomen informatie gaat om informatie „die betrekking heeft op uitstoot in het milieu”.

Vervolgens onderzoekt het Gerecht de aard van de in de gevraagde studies opgenomen informatie om na te gaan of deze studies informatie vormen die „betrekking heeft op uitstoot in het milieu” in de zin van de Aarhus-verordening.

Het Gerecht is van oordeel dat een werkzame stof in gewasbeschermingsmiddelen, zoals glyfosaat, bij normaal gebruik bestemd is om in het milieu vrij te komen, gelet op de functie ervan als zodanig, en dat de voorzienbare uitstoot ervan dus niet als slechts theoretisch kan worden beschouwd. De uitstoot van glyfosaat kan in elk geval niet als louter voorzienbare uitstoot worden aangemerkt. De gevraagde studies maakten immers deel uit van het dossier tot verlenging van de goedkeuring van de werkzame stof glyfosaat.

In dat verband stelt het Gerecht vast dat glyfosaat op de lijst van werkzame stoffen is ingeschreven sinds 1 juli 2002. Vanaf deze datum is glyfosaat toegelaten in de lidstaten en is het daadwerkelijk gebruikt in gewasbeschermingsmiddelen. Glyfosaat is een van de meest gebruikte herbiciden in de Unie. De uitstoot van glyfosaat in het milieu is dus reëel. Deze werkzame stof is met name als residu aanwezig in planten, het water, en voedsel. De gevraagde studies zijn bijgevolg studies die beogen de carcinogeniteit of de toxiciteit te bepalen van een werkzame stof die daadwerkelijk aanwezig is in het milieu.

Het Gerecht leidt hieruit af dat EFSA niet kan beweren dat de gevraagde studies geen betrekking hebben op reële uitstoot of op de gevolgen van reële uitstoot.

Met betrekking tot EFSA's argument dat een verband met uitstoot in het milieu niet volstaat om deze studies onder de Aarhus-verordening te doen vallen, wijst het Gerecht erop dat uit de rechtspraak van het Hof van Justitie blijkt dat het begrip informatie „die betrekking heeft op uitstoot in het milieu” in de zin van de Aarhus-verordening, niet beperkt is tot informatie die het mogelijk maakt om de uitstoot als zodanig na te gaan, maar zich uitstrekt tot de informatie over de effecten van deze uitstoot.

Het publiek dient dus niet alleen toegang te hebben tot de informatie over de uitstoot als zodanig, maar ook de informatie betreffende de gevolgen die deze uitstoot op kortere of langere termijn voor de toestand van het milieu heeft, zoals de effecten van deze uitstoot op niet-doelwitorganismen. Het belang van het publiek bij toegang tot informatie over uitstoot in het milieu bestaat er juist in niet alleen te vernemen wat er in het milieu vrijkomt of

³ Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PB 2009, L 309, p. 1).

voorzienbaar zal vrijkomen, maar ook te begrijpen hoe het milieu door de uitstoot in kwestie zou kunnen worden aangetast.

Het begrip informatie „die betrekking heeft op uitstoot in het milieu” dient derhalve aldus te worden uitgelegd dat daartoe niet alleen de informatie over de uitstoot als zodanig behoort, dat wil zeggen inlichtingen over de aard, de samenstelling, de hoeveelheid, de datum en de plaats van deze uitstoot, maar ook de gegevens over de effecten die deze uitstoot op kortere of langere termijn op het milieu heeft. Het Gerecht komt tot de slotsom dat de gevraagde studies moeten worden beschouwd als informatie „die betrekking heeft op uitstoot in het milieu” en dat de openbaarmaking ervan moet worden geacht van hoger openbaar belang te zijn. EFSA kon de openbaarmaking van de gevraagde studies dus niet weigeren op grond dat dit zou leiden tot ondermijning van de bescherming van de commerciële belangen van de eigenaren van de gevraagde studies.

In zaak T-716/14 Tweedale, verklaart het Gerecht het bestreden besluit nietig voor zover EFSA daarbij heeft geweigerd de gevraagde studies volledig openbaar te maken, met uitzondering van de namen en de handtekeningen van de personen die daarin worden vermeld.

In zaak T-329/17 Hautala e.a., verklaart het Gerecht het bestreden besluit nietig voor zover EFSA daarbij heeft geweigerd toegang te verlenen tot de gedeelten „materiaal, experimentele omstandigheden en methoden” en „resultaten en analyse” van de gevraagde studies.

NOTA BENE: Tegen de beslissing van het Gerecht kan binnen een termijn van twee maanden vanaf de betekening ervan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld bij het Hof.

NOTA BENE: Het beroep tot nietigverklaring strekt tot nietigverklaring van met het recht van de Unie strijdige handelingen van de instellingen van de Unie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de lidstaten, de Europese instellingen en particulieren bij het Hof van Justitie of het Gerecht een beroep tot nietigverklaring instellen. Indien het beroep gegrond is, wordt de handeling nietig verklaard. De betrokken instelling moet in voorkomend geval voorzien in de door de nietigverklaring van de handeling ontstane leemte in de regelgeving.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Gerecht niet bindt.

De volledige tekst van de arresten ([T-716/14](#) en [T-329/17](#)) is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106